

VEZİRKÖPRÜ KADINA VE ÇOCUĞA KARŞI ŞİDDET TOPLANTISI

27 AĞUSTOS 2015

1) Mevcut Durum

- 7 yıllık veri oluşturulmuş durumda Jandarma tarafından. Yıllık 40 şiddet vakası ortalama olarak görülüyor, kişiyi hürriyetinden yoksun koyma-kız kaçırılması 252 vaka görülmüş bulunuyor.
- Emniyet verileri de geçen yıllara göre artış gösteriyor. Eğitim seviyesi artsa da ekonomik ve sosyal sorunlar aile içi şiddetin artmasına neden oluyor. Adli ve idari önlemler bu konuda yeterli olmuyor. Bilinç artırıcı faaliyetler, alt yaş gruplarından başlayarak evlilik öncesi çalışmalar yapılması gerekiyor.
- Evden uzaklaştırma şartını uygulanmaya çalışılıyor ama ekonomik olarak o kişinin başka yerde kalma şansı olmayabiliyor ve bu bir sıkıntı oluyor. Müracaat eden kadınların Samsun ve Havza'ya götürülmesi gerekiyor. Yer olmaması ve prosedür sıkıntıları bu süreci zorlaştırıyor. Bu nedenle ilçede bir sığınma evinin olması gerekiyor.
- Müftülük-50 kadın hoca ile seçilen 10 köye gidildi ve 10'ar hane ziyaret edildi, dini ve ailevi konularda hizmet alabilecekleri kadınlara anlatıldı. Haftalık sohbetler de düzenleniyor, eşler arası ilişki, çocuklar, şiddet ve vefa konuları işleniyor. Şiddetle karşılaşma durumunda hukuki yönlendirmeye Müftülük tarafından gidilmiyor. Özel hutbeler bazı durumlarda hazırlanıyor. Aileyi ziyaret, kızların zorla evlendirilmesi, başlık parası gibi konularda vaaz veriliyor.
- Kalabalık ailelerle birlikte oturulması ve inşaat sektöründe çalışan erkeklerin dışarıda kalması karşılaşılan büyük sorunlar arasında bulunuyor. Aile reisi görevini kayınpeder üstlendiği zaman farklı sonuçlar doğuruyor. SYDV kitesinde boşanma oranlarının yüksek olduğu görülüyor. Kadınların köyde yalnız kalmaları boşanmaları artırıyor.
- Eğitimli kesimde de bu sorunlarla karşılaşıyor.
- Çocuk ihmal ve istismarı vakaları da ilçede görülebiliyor. İlçe Sağlık Müdürlüğü tarafından gerekli durumlarda sağlık tedbiri uygulanıyor. Takip edilen çocuklar psikiyatri merkezine (ayda 4-5 çocuk) gönderiliyor.
- Kadın nüfusun merkeze ulaşması ve derdini anlatması çok zor, belki de sadece nüfusun yüzde10'u. Kadınlar daha sadece pazara ulaşma için araç talep ediliyor.
- Ekonomiğin iyi olmaması, kırsal ağırlıklı yapı büyük bir sorun. Evden çıktığı zaman geçimini sağlayamıyor, kadınlar kırsalda yalnız kalıyor. Gelecek kaygısı oluyor ve sığınma evlerine gönderildiğinde alışık ve hazırlıklı olmadığı için geri dönmek zorunda kalıyorlar. Kadınların aileleri, geri kabul etmiyorlar, beldeden/köyden çıkmayan bir insanın Samsun merkezde yaşaması ve geçinmesi için imkânı ve özgüveni olmuyor. Bu örnekleri gören diğer kadınların da bu cesaretini kırıyor. Köyleri ve kırsal alanı büyük ilçenin. Dağınık ve büyük yerleşim yeri olması verilen hizmetlerin ulaşılabilirliğini ve maliyetini etkiliyor.
- Başka kişiler tarafından ihbar durumlarında bile kadın şiddete uğradığını inkar edebiliyor, hem durumu iyileştirmek için bir şey olmadığı duygusu, hem de erkeklerin şiddet uygulamasının normal bir durum olduğu algısı olabiliyor.
- Kayınbaba ve kayınvalideden de şiddet çok görülüyor. Kayınvalideden özellikle psikolojik şiddet çok görülebiliyor
- Evlenme çağındaki kızlar aileleri tarafından maddi araç olarak görülüyor. Kaçma olayları görülünce şiddet olayları olunca aile geri kabul etmiyor.

- Sorunlarını anlatamayan ve çözüm bulamayan kadınlar arasında intihar olayları sıklıkla görülüyor.
- İlçede ekonomik hareketlilik olmadığı için, başka illerde ya da yurt dışında inşaat sektöründe çalışıyorlar ve ailelerde kopma oluyor. Eğitimden önce bu ekonomik sıkıntıların aşılması şiddeti azaltabilecektir. Bayram dönemlerinde, inşaat sektörünün yavaş olduğu dönemlerde şiddet ve suç oranları da artabiliyor. Kadınların da ekonomik talepleri artıkça tartışmalar ve şiddet görülebiliyor.
- Çocuklar bazen şehirde arkadaş çevresine kabul edilebilmek için suça itilebiliyorlar.
- Alo 183, 155, 156 artık sıklıkla kullanılıyor. Müracaat edilecek yerler ve hakkını arama öğreniliyor.
- Tüketim alışkanlıkları, markaların tüketilmeye çalışılması, şehirde yaşama özlemi gibi konular sorunlar yaratıyor.
- Evlilik öncesi bir bilgi eksikliği oluyor. Nasıl bir eş, anne/baba olunacağı bilinmiyor. Bu nedenle evlilik öncesi eğitici programların oluşturulması gerekiyor.
- Ayrılmanın bir norm olarak görülmemesi, boşanmaların sorunlu olmasına neden oluyor ve kişiler birbirlerine düşman oluyor ve bu özellikle çocukları da etkiliyor. Ekonomik durumu iyi olan kişilerde de bu sorunlar görülüyor, çözüm için toplumsal değişim olması, çok boyutlu çözümler olması gerekiyor.
- İlçede çocuğa ve kadına yönelik bir sivil toplum örgütlenmesi yok.
- Kadın sağlığı ile ilgili taramalar ve bilgilendirmeler oluyor, haftanın 2 günü köylerde eğitimler düzenleniyor. Evlilik öncesi aile planlaması eğitimi de veriliyor ama toplum sağlığı merkezine başvuru az oluyor.
- İŞKUR her Çarşamba TSO'da hizmet veriyor. İşsizlik oranı yüksek, işverenlerden az talep geliyor, kadınlara yönelik talep hiç olmuyor. 35-40 yaş arası kesim, belediye ve hastanelerde temizlik işine başvurmak istiyor, gençlerin talebi az. TYÇP kadınlar da katılıyor, bunun dışında başka yönlendirmeler olmuyor.
- El işlerinin satışında Büyükşehir desek veriyor, Narlı bölgesinde seracılık ve meyvecilik kursları oluyor.

2) Şiddeti önleme ve kadın ve çocukları güçlendirmeye yönelik yapılabilecek ihtiyaç ve çalışmalar

- Samsun Barosu Samsun merkezde adli yardım sistemi ile hukuki danışmanlık ve gerekli durumlarda avukat atanması yapılıyor. Bu hizmetler artırılabilir Vezirköprü'de.
- Evlilik öncesi danışmanlık için baro ve müftülük bir arada çalışabilir.
- Kadınların Samsun merkezdeki ilgili baro gibi kurumları ziyaret etmesi için programlar düzenlenebilir.
- Baro iş hukuku ve çalışma konusunda destek verebilir.
- Kadınların kırsalda HEM ve Kuran kurslarına gitmesi mümkün. Bu belli bir aşamaya gelmiş durumda. Kırsala yönelik çalışma yapan kurumların kurslara yoğunlaşması yararlı olabilir. Kadınların bir meşguliyetinin olması ve sosyalleşmeleri gerekiyor. HEM ve Müftülük bu bakımdan önemli. HEM kurslarının malzemeleri Vakıftan da karşılanabiliyor. Bu kurslar bir yandan mesleki eğitim verirken bir yandan da Baro ile işbirliğinde bilinçlenme ve rol modellerle buluşma etkinlikleri düzenlenebilir.
- Aile içi şiddete uğrayan/yapanlarla birebir mülakatlar yapılarak şiddetin etmenleri öğrenilebilir. Bölge bazında bu şekilde sebepler tespit edilerek önleyici tedbirler alınabilir.
- Aile danışmanlığı merkezi kurulabilir.
- Aile hekimlerinin mobil araçlar sayesinde ulaşılabilirliği yüksek ve birçok konuda danışmanlık verebilecek konumdalar. Yine Vakıf ve Müftülük, Kuran kursu hocaları, imamlar, muhtarlarla işbirliği yapılabilir.
- Kış sezonlarında camilerde uzmanların gelmesi mümkün olabilir. Mart-Nisan aylarında yağmur duaları bilinçlendirme için kullanılabilir.
- Şiddet durumlarında neler yapılabileceği ile ilgili broşür ve afişler dağıtılabilir.
- Erkeklerin de bilinçlendirilmesi için çalışmalar yapılması gerekiyor. Kadın hakları konusunda erkeklere yönelik çalışmalar yapılması gerekiyor.
- Aile ve gençlerin bilinçlenmesi için okullar kullanılabilir. Okul aile birliğinin toplantıları kullanılabilir. Katılım özellikle kışın yüksek oluyor. Okullara uzmanların çağrılması ile çalışmalar yapılabilir.
- Sivil toplum örgütünün kurulması için yerel potansiyel ortaya çıkarılabilir.
- El işleri, yöresel ürünler, seracılık gibi tarımsal faaliyetlere kadınlar yönlendirilebilir. Kırsal turizm de bu yönde düşünülebilir. İŞKUR aracılığı ile merkeze el ürünlerinin taşınması, satılması yönünde çalışmalar yapılacak.
- Kadınlara yönelik, rahatça gelebilecekleri bir kafe kurulması düşünülüyor Kaymakamlık tarafından.
- Eski Osmanlı evlerinin restore edilmesi turizmi canlandıracaktır.
- Tarım ürünlerinin saklanması ve daha iyi fiyatlara pazarlanması, işlenerek satılması istihdamı artıracaktır. Kooperatiflerin yaygınlaştırılması yararlı olabilir.